

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΝ

ΦΙΔΟΔΟΓΙΑΝ

τΟΥ Κ. ΣΑΘΔ.

ΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ

Σχολίζοντας.

Ἐν Λευκάδι, 24 Νοεμβρίου 1878

Φίλτατε Κύριε δὲ Βιάζη,

Νομίζω διτε θὰ μὴ ἐπιτραπῇ νὰ προσφωνήσω εἰς σὲ τὴν μικρὰν ταύτην διατριβὴν μου, ἐπιγραφομένην— «Συμπλήρωμα εἰς τὴν Νεοελληνικὴν Φιλογίαν τοῦ Σάθα» — ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν σοὶ παράσχω δεῖγμα τῆς εἰλικρινοῦ φιλίας μου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποδεῖξω τὴν διόδηψίν μου εἰς τὰ πνευματικά σοῦ προτερήματα, ἐκδηλούμενα διὰ τῶν διτῶν μέχοι τοῦδε ἐδημοσίευσας φιλολογικῶν διατριβῶν καὶ προπονήσων διὰ τῶν ἐμβριθεστάτων βιογραφιῶν τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς πατρίδος σου Κερκύρας. Ἐχεις δὲ ἐκ μέρους μου πᾶσαν τὴν ἐλευθερίαν, ἔναν θέλκη, νὰ δημοσιεύσῃς τὸ φιλοπόνημά μου εἰς τὰς στήλας τοῦ «Ζακυνθίου». Αὐθῶνος ἡ ἀλλαχοῦ, μπὸ τὸν δρόνον σύμως νὰ προταχθῇ αὐτοῦ ὡς παροῦσα ἐπιστολὴ, καὶ ἄλλα τινὰ ἴδιακάσου ἂν, θέλῃς Προλεγόμενα, καθ' ὅσον ἔγω, θεοχρημάτων ὑπὸ τῶν δημοσίων φρεγαλίῶν μου, δὲν τύκαιται, ὡς εἰκός, νὰ συντάξω ταῦτα.

Ἐν τούτοις διατελῶ μετὰ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης.

Ο φίλος σου
ΙΩ. Ν. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ.

Πρὸς τὸν 'Ε. Λ. Λόγιμον Κύριον
Κέρ. Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΝ.
κατ. κατ. κατ.

Εἰς Ζάκυνθον

Α

Ἄρραμπος ('Ιωάννης) οἱρεὺς, ἀκμάστας περὶ τὰ 1760, διέπρεψεν ὡς ιεροκήρυξ ἐν Βλαχίᾳ, ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πρίγγιπος Κωνστ. Βασαράβη. Τούτου ἔχομεν καὶ μετάφραστιν εἰς τὸν Ἰταλικὸν εἰς τὴν ἀπλοελληνικὴν τοῦ συγγράμματος—Le massime degli Orientali—(Istor. della Valachia ὑπὸ Anton. del Chiaro. σελ. 44).

Ἴα γάπιος. 'Ιερομόναχος ἐξ Ἰθάκης, ἀκμάστας τὸν ΙἹ' αἰῶνα. ἀνὴρ φιλόσοφος, θεολόγος καὶ ῥήτωρ. Ἰστιεῖναι αὐτὸς ἐκεῖνος, δὲ ἐκδός τοὺς Εἰους τῶν Αγίων καὶ τὰ Συναξάρια. (Μελέτ. Εκκλ. ίτ. Δ. σ. 142. — καὶ Ἀπολογ. Ἰστορικοκριτ. ὑπὸ Αναστ. ιερέως. σελ. 210)

Ἄλλος ανδρός (Βασιλείου) ἀνὴρ πολυμαθής, διάφορα καταλιπών συγγράμματα. [Ιδ. Απολογ. Ιστορικ. κτλ. σ. 211].

Ἄλλος ανδρίς δῆς (Δημήτριος) ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας, ἱατροφιλόσοφος. Ἐχομεν αὐτοῦ λεξικὸν Τουρκο— 'Ελληνικὸν, τὸν 'Ελληνικὸν Καθηρέπτιν, ἥτοι σύντομον βιογραφίαν τῶν ἄρχων τοῦ ΙΕ'. αἰῶνος ἀκμασάντων 'Ελλήνων καὶ ἐπικλητικῶν συγγραφέων καὶ τὴν 'Ιστορίαν τῆς 'Ελλάδος μέχρις ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως (Ιδ. Αὐτόθι σελ. 214).

Ἄναστασιος ἐξ Ιωαννίνων, ἀκμάστας κατὰ τὸν ΙἹ'. αἰῶνα. Ἡγάρκης τῆς 'Ελληνικῆς καὶ Δατινικῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν μαθηματικῶν διετέλεσεν ιεροκήρυξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει 'Εκκλησίας. Εσχολάρχησεν ἐν 'Ιωαννίνοις καὶ συνέγραψεν ἐκθετιν 'Ρητορικής. (Ιδ. Μελέτιον ἐνθα ἀνωτ. σελ. 140. — καὶ Εὐγένιον. Λογικ. Προίμ. σελ 43).

Άνδρόνικος Βυζάντιος, μέγας χαρτοφύλαξ της ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας, ἐκ προγόνων εὐγενῶν καταγόμενος, εἰδόμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, κατεγίνετο μᾶλλον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν παιδείαν, εἰς ἣν καὶ ηὐδοκίμησεν [Τί. Μελετ. Ἰστορ. Ἐκκλησ. Δ'. σελ. 67.]. Ἐν τοῖς παρ' ἐμοὶ χειρογράφοις εὑρὼν σημείωσιν, δι' ἣς δρίζεται διτὸς ὁ ἀνὴρ αὗτος ἐτελέθη τοῦ 1720, Ἰκνομάριον 25· προσέτι δὲ ἔνα πεντάστιχον ἐπιτύμβιον ἐν οχυρικῷ μέτρῳ, ἕρον οὕτως·

Ἐνθαδε κεῖται χαρτοφύλαξ δέ μέγας
Εὐγενής Ἀνδρόνικος ἐκ Βυζαντίου.
Προσύχων δέ ἀπάντων ἀρστὴν, ἡδὲ φρένας.
Ος επὶ μηκρὸν ἐλάστας Βίου μέτρων,
Μηκάρων εἴληφε ζωῆς [τὸ] τέλος.
Ἄντωνιος. [Ιδε κατωτέρω ἐν
Δεξ. Χοιρομόζης].

B

Βασίλειος (παπᾶς Εὐθύμιου) ἐκ Ζουπανίου τῆς Μακεδονίας, ἔγραψε καὶ ἔξεδωκεν Ἰστορίαν τῆς Ἑλλάδος [Τί. Ἀπολογ. Ἰστορικ. σ. 212].

Βενιζειν Ασσίος, φιλόοφος καὶ θεολογός, σχολαρχός της Καδωνίας. Ἐχει σύστημα τῶν ἐπιστημῶν ὃδιον, ὅπερ ἔχεινεν ἀγέκδοτον. [Αὐτόθ. σελ. 212].

Βερόκιος (Ιωάννης) ἐκ Λευκάδος, ἤλυχε τὸ 1767, εἰδόμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Τούτου σάζονται ἀνέκδοτα παρ' ἡμῖν δύο ἐπιγράμματα εἰς τὴν τραγῳδίαν Γρηγορίου τοῦ Ναζίκηνου. Προτέτι ἔχομεν ἀντίγραφον αὐτοῦ τῶν Προγραμματών τοῦ Ἀθηναίου. Ίδοι τὰ δύο αὐτοῦ ἐπιγράμματα.

Αὔτη μὲν γ' ἡ ἀδυτάτη τραγῳδία, Ηοιητικῶς ἡ ἐνστόχως παθ ὑμνοῦνται, ... ταδ' ὑπὲρ θείου παθόντος, Ναζίκηνον ἀγγειόνου παγγηγηρούριον, Θειολογού πάντως πεπήηται μεγίστου.

Αὕτη δ' ἡ χρήσις μὲν παλάμη τῆνδε,

Κ' ἄπαντα τὰ κείμενα τῆς δὲ εἰσιν οἰστοι, 'Ράμης ἥωννυσ' ἀθανάτου θείου λόγου, Ἱωάννου τούπικλην ἐπὶ τῷ Βερυκίου, Τοῦ Μενύκα; ἀνατεταλκότος Ἀγίας, Τῆς κραναῆς, καὶ Ἀμχεῖκης κεκλησίας.

Βραχονός (Γρηγόριος) ἐκ τῶν πρώτων εὐπατριδῶν τοῦ Βουκουρεστίου, μετέφρασεν ἐκ τοῦ Ακτινικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν, καὶ ἔξεδωκε «Στοιχεῖα Λογικῆς καὶ Ἁθικῆς Φιλοσοφίας»— [Ἀπολογ. Ἰστορικοριτ. σελ. 213].

¶

Γαζής (Προκόπιος) κατέλιπε σχόλια εἰς τὸν Ἡστίαν. [Αὐτόθ. σελ. 220].

Γεράσιμος ἐξ Ακαρνανίας, μαθητεύστας παρὰ Εὐγενίῳ τῷ Ἀκαρνάνι, καὶ σχολαρχός της ἐν Κωνσταντινουπόλει. [Μελετ. Ἰστ. Ἐκκλ. Δ'. σ. 67]. Τούτον ἀναφέρει καὶ ὁ Εὐγένιος Βούλγαρις ἐν τῷ Λογικῇ τῷ [Προσέμ. σελ. 42],

Γεράσιμος, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ἐκ Κρήτης, ἀνὴρ σοφός, πολλὰ κατέλιπε συγγράμματα καὶ διδαχάς· πρὸ δὲ καὶ ἐπιστολὰς πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσίας Νέτρον. [Τί. Μελετ. Αὐτόθ. σελ. 223].

Γεώργιος (Ἀναστάτος) ἐκ Φιλιππουπόλεως, ἱατρὸς ζῶν ἐν Παρισίοις κατὰ τὸ 1812. Συνέγραψε πραγματείαν περὶ προφορᾶς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Ἑλληνιστὶ καὶ Λατινιστὶ, μετέφρασε τὴν Ἀνθρωπολογίαν τοῦ Μεσγέρου, καὶ ἔξεδωκε πόνημα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἀντιπανάκεια, ἢτοι περὶ αἰτιῶν, διὸ τὰς ἀνάτοντος νόσους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπεργάζονται. — [Τί. Ἀπολογ. Ἰστορικοριτ. σ. 211. — καὶ Κυριακοῦ Μελιάρύτου Χρονογ. σ. 354].

Γεώργιος ἐκ Τρίκης, σχολαρχός τους περὶ τὰ τριάκοντα ἔτη ἐν τῷ Σχολῆ τῶν Ἀμπελαίων. Ἐχομεν αὐτοῦ τὰ Σύμμικτα ἀνέκδοτα, μίαν ἀποθήτην, καὶ σύντομον Συλλογὴν διαφόρων Ἰστοριῶν καὶ μυθολογιῶν ἀντικειμένων.

[Γ'. Ἀπολογ. Ἰστρ. σελ. 242. καὶ 219].

Γοῦδελᾶς (Δημήτριος Παναγιώτου), ἀκμάτας περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης ἐκατονταετηρίδος, ἀνεψιὸς ἔξι ἀδελφῆς τοῦ σοφωτάτου ἀρχιερέως Πλαταταμῶνος Διονυσίου, ἐκ ‘Ραψάνης, τῆς παρὰ τῷ Όλυμπῳ, μετέφρασεν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τὰς τύχας τοῦ Τηλεμάχου, ἔξιδωκε Στοιχεῖα Ἀλγέθρας, καὶ Μέρος Α'. Μαθηματικῆς, προσέτι Λεξικὸν Φυσικῆς καὶ ἄλλα ἐτελεύτησε δὲ τὸ 1831. [Γ'. Ἀπολογ. Ἰστρ. σελ. 215.—καὶ Κυριακὴ Πελίρροτ. Χρονολ. σ. 357].

Γρηγόριος οἱ εἰρομόνυχος ἐκ Θεσσαλονίκης, φιλόσοφος, θεολόγος καὶ εἰροκήρυξ. [Γ'. Μελετ. ἐκκλ. Ἰστρ. σελ. 143].

Δ'

Διονύσιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Βοζάντιος. Σώζονται αὐτοῦ Εὐχαὶ εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ ὑπόμνημα τοῖς Βασιλεῦσι ‘Ρωσίας καὶ τῷ Πατριάρχῃ Ἀνδριενῷ, [Γ'. Μελετ. ἐκκλ. Ἰστρ. Δ'. 24].

Διονύσιος. Ιερομόναχος ἐκ τοῦ χωρίου τῆς Δημητριάδος, μετέφρασεν εἰς τὸ ἀπλοελληνικὸν Συμεὼν τὸν νέον Θεολόγον. [Ἄρτ. σελ. 226].

Διούκας (Στέφανος). Ιεροδιάκονος, ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας, ἀνὴρ λόγιος [Ἀπολογία. Ἰστορικοκριτική σελ. 222].

Ε.

Ἐξηνταβελόνης (Φεόργιος) ἐκ Χίου, ἵτρας, συνέγραψε Λογικὴν καὶ Ηθικὴν [Γ'. Ἀπολογ. Ἰστορικ. σελ. 241.].

Ἐρυματιάδης (Γεώργιος ἔξι Ἀμπελικίων, ἵτροφιλόσοφος, μετέφρασεν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ἐν Βρίλιση Ηθικόν. [Ἄρτ. σελ. 214].

Ζ.

Ζαΐδρος κης (Στέφανος) Ἐπίσκοπος Ροιζάνου, ἀνὴρ σοφὸς, δέτις, καταργηθέντος τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος ἐν ‘Ρωσίᾳ, ἐγένετο μέγας μυστικὸς σύμβουλος παρὰ τῷ μεγάλῳ Πέτρῳ καὶ ἔξαρχος τῆς ‘Ρωσίας καὶ πρόεδρος τῆς Συνόδου. Συνέγραψεν Ἰλλυρίστη .—Πέτραν πίστεως κατὰ Φραγκίσκου Βουδαίου—» [Γ'. Μελέτ. ἐκκλ. Ἰστρ. σελ. 222].

Ζαμπέλιος (Γεώργιος) ἐκ Λευκάδος, ἀνὴρ λόγιος, ἀκμάτας περὶ τὸ 1740, τούτου σώζεται χειρόγραφος ἀκολουθία τῶν Ἀγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου, καὶ ἡ ἀνάμνησις τοῦ φρικώδους σεισμοῦ, γεγονότος ἐν τῇ νήσῳ Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μαρίας, κατὰ τὸ 1704. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο τηρεῖται ἀνέκδοτον ἐν Λευκάδι ναῷ τοῦ Ἀγίου Μηνᾶ.

Ζαμπέλιος (Νικόλαος). Ιερομόναχος Λευκάδιος, ἐπικαλούμενος Δασκαλάκης, ἀκμάτας τὸ 1770, φήτωρ εὐγλωττος. Τούτου σώζονται παρ' ἡμῖν δύο ἀνέκδοται λόγοι ἐν καινῇ φράσει, οὓς ἐκήρυξεν ἐν Ζακύνθῳ τὸ 1777, ὃς μαρτυρεῖ σημείωσίς τις ἐν τῷ περιθωρίῳ αὐτῶν. ‘Ο μὲν εἰς ἀρχεται διὰ τοῦ φήτου — « Διδάσκαλε, Ἱηνεγκα τὸν υἱόν μου ἔλοντα πνεῦμα ἀλάλου — » [Μάρκ.], ὃ δὲ διὰ τοῦ φήτου — « Εἰσῆλθεν δὲ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ, καὶ ἤκουσθη διτὶ εἰς οἶκόν ἐστι — » [Μάρκ.].

Ζαχαρίας. Ιερομόναχος, Λευκάδιος, ἀκμάτας περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΖ'. ἐκατονταετηρίδος. Εχρημάτισεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἥγονον εἰς τὴν ἐν Λευκάδι Μονὴν τῆς ‘Υπεραγίας Θεοτόκου Βύργηλιστρίκης, ἔνθα οὐ μόνον ἐπ Ἐκκλησίας ἐδίδασκεν, ἀλλὰ καὶ φιλοπόνων εἰς συγγραφὰς ἀπεδίδετο. Τούτου σώζεται παρ' ἐμοὶ ἀνέκδοτον Κυριακοδρόμιον, ἐν ἀπλῇ φράσει, ἔνθα ὁ ἀνὴρ φάνεται ἐγκριτής τῶν θεολογικῶν,

εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ἥτιωρ εὐ-
γλωττος. Ἐκ τοῦ πρώτου λόγου του
ἔξαγεται ὅτι ἤρξατο τὰς διδαχάς του
ἀπὸ τοῦ ἔτους 1604, διότι λέγει
—Τώρα, ἀφοῦ τὸ εἶπεν ὁ Χριστὸς
τοῦτο, εἴναι χίλιοι ἑξακόσιοι πέτσαροι
χρόνοι—» Τὸ πολυσέλιδον τοῦτο χει-
ρογραφὸν εὑρόμενον εἴναι χρήσιμον διὰ
τὴν ὑγειαῖς αὐτοῦ διδασκαλίαν, ἀλλὰ
καὶ διὰ οὓς διέστασεν ἡμῖν γλωσσικὲς;
ἰδιωτισμούς.

Η.

Πλατάδης (Θεοδόσιος), υἱὸς τοῦ
Μανασσῆ, περὶ οὗ ἴδε Σάθαν [Νεοέλλ.
φιλολ. σελ. 513]. Οὗτος μετέφρασεν
ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τὴν χημείαν τοῦ Φουρ-
κρουζ, ἢν ἑξέδωκεν ἐν Βιέννῃ (Απο-
λογ. Ἰστορικ. σελ. 216].

Θ.

Θαλασσινὸς (Ιωάννης) ἐκ Πελο-
πονήσου, ἀνὴρ λόγιος [Μελετ. Ἔκκλ.
Ἰστορ. σελ. 69].

Θεοδώρητος, μητροπολίτης
Λακεδαιμονίου, ἄριστος φιλότοφος καὶ
θεολόγος. [Αὐτόθι σελ. 69.]

Θεοδόσιος ἐκ Μιτυλήνης, ἑξέ-
δωκες Ναυτικὴν πραγματείαν. [Αὐτ.
σελ. 218].

Θεταλομάγνης (Ἀνθίμος),
ἀρχιμανδρίτης, μετέφρασε καὶ ἑξέδωκεν
ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ τὴν Γραμματικὴν τῶν
φυτῶν Ἐπιστημῶν [Εὐγ. Βούλγαρης
εἰς Φιλόθ. Ἀδολεσχίαν].

Θησεὺς (Νικόλαος) ἐκ Κύπρου,
ἑξέδωκε τὴν παράφεσιν τοῦ Ὁμήρου
τὴν ὑπὸ Θεοδώρου Γαζῆ [Ἀπολ. Ἰστορ.
σελ. 220].

Ι.

Ιγνάτιος ἑξῆς Ἀμπελακίων, Ἐ-
πίσκοπος Αρδαμερίων ἐν Θεσσαλονίκῃ,
ἀνὴρ λόγιος, πολλὰ μοχθήσας εἰς σύ-
στασιν Σχολείων ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ του.

[Αὐτ. σελ. 217].

Ιουστιανὸς (Δημήτριος) Βοζάν-
τιος, ἑξεύενῶν καταγόμενος, μέγας
Δογοθέτης ἡτοῖς ἐν Κωνσταντινούπολει
Ἐκκλησίας, ἀνὴρ ἐλλέγιμος καὶ πολυ-
μαθής, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ
Λατινικῆς. Ήχωμεν τὴν ΙΗ'. ἔκατον-
τατησίδης. [Μελετ. Ἰστορ. Δ'. σελ. 138]

Ιούλιος (Κωνσταντίνος) Βοζάντιος,
ἀνὴρ λόγιος. [Αὐτόθι.
σελ. 70].

Ιωάννης ιερεὺς, οἰκονόμος ἐκ
Γυργάδου τῆς Θεσσαλίας, καθηγητὴς
τῶν μαθηματικῶν ἐν τῇ Σχολῇ τῆς
πατρίδος του. (Απολογ. Ἰστορικ. σελ.
217].

Κ.

Κασάριος, Ἱερομόναχος ἐκ
Πελοπονήσου, πρωτοσύγγελος τῆς μεγά-
λης Ἐκκλησίας ἐν Κωνσταντινούπολει,
ἀνὴρ πολυμαθής. [Μελετ. Ἔκκλ. Ι-
σκορ. σελ. 70].

Καταρρέως (Προκόπιος), ἔγρα-
ψεν ἡγέρη δοτα τυπωθέντα ἐν Δου-
γδούνῳ [Αὐτόθι. 220].

Καλλίνικος ἐκ τῆς νήσου Νά-
ξου τῶν Κυκλαδῶν, μητροπολίτης Η-
ρακλείου, ἀνὴρ ἐλλέγιμος, εἰδήμων τῆς
Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ θεολογίας.
Ηρίν ἀρχιερατεύση διετέλεσε σκολάρ-
χης ἐν Κωνσταντινούπολει. Ακολούθως
ἐκηρύχθη καὶ Πατριάρχης μετὰ τὸν
Ιερεμίαν, ἀλλὰ, ἐπροβληθεὶς ἀποπλη-
ξίᾳ, ἐτελεύτης πολὺ κυρωθῆ. Ήχ-
ωμεν τὸν ΙΗ'. αἰῶνα (Αὐτ. σελ. 138.).

Καντιμήρης (Αντίοχος), υἱὸς
τοῦ Δημητρίου, ἡγεμόνος τῆς Μολ-
δοβλαχίας ἀκριτας τὸν ΙΗ'. αἰῶνα,
ἀνὴρ πολύγλωτος καὶ μέλος τῆς ἐν
Πετρουπόλει Ἀκαδημείας. Εγράψε πολ-
λὰ εἰς τὴν 'Ρωσικὴν, ἑξῶν εἰσι —
•Συμφωνία τῶν φαλμῶν, Ωδαί, Μῦθοι
καὶ ποίημά τι καλούμενον Πετρίς,
εἰς ἐπαίνον Πέτρου τοῦ Μεγάλου προσέ-
τι συνέταξεν Ἐγχειρίδιον ἀναλυτι-
κῆς τέχνης, θεωρίαν περὶ Προσωδίας,

Ανακρέαν πρὸς τὴν Ἐλισάβετ Αὐτοκράτειραν τῆς Ῥωσίας περὶ διαφόρων πολιτικῶν ὑποθέσεων κτλ. μετέρριψε τὴν Ῥωσιστὴν τὸ περὶ Πληθυσμὸς Κόσμου τοῦ Φοντενέλου μετὰ σημειώσεων, τὴν Ἰστορίαν τοῦ Ιουστίνου, τὰς Ἐπιστολὰς τοῦ Ὀφατίου διὰ στίχων, τὰς ὥδης τοῦ Ἀνακρέοντος, τοὺς Σίους τοῦ Κορυνηλίου Νέπυτον, τὸν Πίνακα τοῦ Κέλπτος, τὰς Περσικὰς Ἐπιστολὰς, τὸν Ἐπίκτυτον, τοὺς Ἰταλικούς διαλόγους τοῦ Ἀλγαρότου περὶ φυτῶν. Εἶχεν ἀρχίτειν νὰ τυγχανάψῃ καὶ Λεξικὸν Ῥωσοῦ — Γαλλικόν, ἀλλ’ ἔμεινε τὸ ἔργον ἀτελὲς, προλογίσθων τοῦ θενάτου. Ἐτελεύτησε δὲ ἐν ἡλικίᾳ ἑτῶν τριάκοντα, (Αὐτ. σελ. 146).

Καντιμήρος (Δημήτριος) πάτερ τοῦ ἄνωθεν Αὐτίδηου, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Δατινικῆς, Ἀραβικῆς καὶ Ῥωσικῆς, προτέται φιλόσοφος καὶ ἴστοριογράρος. Συνέγραψε Ἰστορίαν τῆς Οθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ειδήλιον πολύμην, ὅπερ μετερράφθη εἰς πολλὰς γλώσσας πρός δε συνέταξε καὶ ἀπετροφήν τῆς Μολδαβίας τ.τ. (Αὐτοῦ).

Καραπέτης (Στέριος) ἐξ Ἀρτελλίων, ἄριστος ἱερὸς [Ιδ. Ἀπολογ. Ἰστορικ. σ. 222].

Καρτσιώτης (Προκόπιος) Πελοποννήσιος, παροικῶν ἐν Τεργέστῃ, ἐπιστάτης τῆς ἐκεῖ Ἑλληνικῆς Σχολῆς, ἀνὴρ πολυμαθής καὶ πολύγλωττος. Μετέρριψε πόνημά τι, διπερ εἰτέται τηρεῖται ἀνεκδοτὸν. (Αὐτ. σ. 220).

Κλήμης ἐκ Χίου, μητροπολίτης Ιωαννίνων, ἀνὴρ θεολόγος (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 70).

Κιγάλλας (Διονύσιος) ἐκ Κύπρου, τρόφιμος τοῦ ἐν Ῥώμῃ Ἑλληνογουρουσείου, μαθητεύσας εἰς Πατάνιον, ἱεροφόλοσοφος καὶ πολύγλωττος. Ἐτελεύτησε τὸ 1681, ἐν Κωνσταντινουπόλει, (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 68).

Κόνδαρης (Σύμμων) Λευκάδιος, ἀκμάτες περὶ τὰ μέτα τοῦ ΙΗ'. αἰώνων, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῶν Θεολογικῶν. Σύζητει αὗτοῦ ἁ-

νέκδοτα δύο μεγάληνάρια, τὸ μὲν εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν, τὸ δὲ εἰς τὴν Ἀγίαν Μετέραν, προστάτιν τῆς ὅμωνύμου πόλεως.

Κοντοσιδής (Αθηνάσιος) Κερκυραῖος, ἀρχιεπίσκοπος χρηματίσας τῆς ἐν Ρωσίᾳ Βογδάφης, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ῥωσικῆς, ιδίσκοντος ἐν Μόσχητης ἐλληνικῆς γλώσσης, ὅστις καταβάσιλεικὴν προσταχήνειδέλθη τὸ 1726 τὴν εἰς τὸ Ῥωσικὸν μετάρριψεν τῷ; Ἀγίας Γραφῆς. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 143). — Ζαχίρα Νέα Ἐλάτα κτλ. 189 — "Ορχα καὶ Vita di Pietro il grande ὑπὸ Αν. Καταρρόου σελ. 271 — καὶ Φλητᾶ, Προλεγόμενα εἰς τὴν Ἀπερά. τῆς Γραικ. Ἐπελ οὐπο Βλαστο. σελ. κά.)

Δ.

Δασκαλός Τριπεζούντιος ἵτεροφίλοτοφοῦ, καὶ διδάσκαλος ἐν Βοικουρεστίᾳ. συνέγραψε τὸ 1707 Χρονολογίαν τῶν Οὐγγαρικάρων καθίσταν. (Μελέτ. Αὐτ. σ. 223 — Ζαχ. αὐτ. σ. 117).

Δασκαλός (Ἀστανός) ἐκ Θεσσαλονίκης ἱεροφύλασσοφος, σπουδάσας ἐν Πατανίῳ, ἦν εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Δατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 145 — Ζαχ. αὐτ. σελ. 189.)

Μ.

Μανουὴλ Τενέδιος, ἐξέδωκε διατριβὴν εἰς τὸν Θουκυδίδην, καὶ τὴν περὶ Συμώσεως πραγματείν. (Απολογ. Αὐτ. Ἰστορ. σελ. 218).

Μάντους (Διονύσιος) μητροπολίτης Καστορίας, ἐκ Μοσχοπόλεως τῆς Μακεδονίας, ἐπιστόδικος ἐν Πατάνι, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ θεολόγος. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 68). Τοῦτον ἀναφέρει καὶ δὲ Εύγενιος (Λογικ. Ηρακλ. σελ. 43).

Μεθόδιος οἱερομόναχος ἐξ Ἀιτίας Θετταλομαγνησίας, ἔγραψε Καθηγησιν τοῦ Εχπτίσιματος. (Απολογ. Ἰστορ. σελ. 219).

Μεταξόπουλος (Ιερόθεος) ἐκ Κρήτης, ποιητὴς ἀριστος. (Αὐτ. σ. 221).

Μπαλάσης (Αχαρᾶς) ἐκ τεινος κώρης τῆς Κωνσταντίνου πόλεως, ἀνὴρ πολυμαθής, διεπρέψυς ὡς διδάσκαλος. Ἐχομεν αὐτοῦ Γραμματικὴν καὶ μετάφρσιν Ἡθικῶν τίνος πονήματος τοῦ Σοκείου. [Ἄπολ. Ἰστορ. σελ. 219]

Μυριδάκης (Μηχάριος), ἐπίσκοπος Χριστιανού πόλεως. Ἐχομεν αὐτοῦ Βιβλίον καλούμενον «Χριστοπνηγυρικόν». [Αὐτ. σελ. 219]

Μωραΐτης (Νεόφυτος) διάκονος, συνέγραψε Γραμματικὸς καὶ πολιτικοὺς τίνας Νόμους, οἵτινες ἔμειναν ἀτελεῖς διὰ τὸν ἐπισυμβάντα θάνατόν του [Μελετίου, Αὐτόθι σελ. 212].

N.

Ναθαναὴλ Χίος Ἀγχιάλου, διδάσκαλος τῆς ἐν Χίῳ Σχολῆς. [Ιδ. Μελετ. Αὐτ. σελ. 224].

Νικήτας διδάσκαλος ἐν Χίῳ, μαθητὴς καὶ ἀνεψιὸς Ἀθηναῖον τοῦ Ηπαρίου. Μετέφρασε τὸ Δ'. τοῦ Γαζῆ, γράψκυς τὸ πόνημά του εἰς τὴν ὁμιλουμένην γλῶσσαν, ἐκδοθεὶν ἐν Βενετίᾳ, [Κούρ. Γραμμ. Πρόλογ. ν'].

Νικόλαος ἐκ Μολδαβίας, πρωτοπαθάριος τῆς ἐν Μολδαβίᾳ Ἡγεμονίκες ἀνὴρ πολυμαθὴς καὶ πολύγλωττος. Μετέφρασε τὴν Θείαν Γραφὴν εἰς τὴν Ἑγγάρων φωνὴν τῶν ιακῶν καὶ Οζγγροβλάχων, ἦν καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν Ἐκκλησίᾳ. Επιμάθη ὑπὲ τῶν Ρώσων, ἀναβάς εἰς ὑψηλὰ ἀξιώματα. [Μελετ. αὐτ. σελ. 72].

O.

Οἰκονόμος (Νικόλαος) ιερόπαιος ἐξ Ἀμπελλαίων, ἀνὴρ λόγιος, ἐποίησεν ἐπιγράμματα [Ἄπολογ. Ἰστορ. Πρόλογ. ν'].

II.

Παπιολάκης (Γεώργιος ὁ καὶ Ἀριστείδης) Κωνσταντιαδῆ; ἐκ Κρήτης, ἀνὴρ λόγιος, ἐποίησεν ἐπιγράμματα. (Αὐτόθι).

Πλακίδας (Εὔσταθιος) ἐκ Βουκουρεστίου, ἵτρος περιοδεύσας τὴν Ἀγγλίαν χάριν μαθήσεως. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 222).

Πολυκαλᾶς (Γεώργιος) ἐκ Κεφαλληνίας, ἵτροφιλόσοφος, ἀκροατὴς τῶν ἐν Παταΐῳ σοφῶν, εἰδόμων τὴν Ἑλληνικήν, Δατινικήν, Ἰταλικήν καὶ «Ρωσικήν» ἐχρημάτισεν ἵτρος Αίκατερίνης τῆς Α' τῶν Ρώσων (Ιδ. Μελέτ. αὐτ. σελ. 143).

Πορφύριτης (Ιωάννης) Βυζαντίος, ἀνὴρ λόγιος. (Αὐτ. σελ. 70:)

Πρεβέτος (Σπυρίδων) Σακύνθιος, μετέφρασεν εἰς τὴν Ιταλικὴν τὴν Ἰστορικοριτικὴν Ἀπολογίαν τοῦ Αναστ. ἱερ. Οἰκονόμου (Αποπογ. ἐν Ηρολόγῳ.)

Προκόποβικη (Θεοφάνης) ἐκ Κιέβου, ἐποίησεν ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ παρὰ τοῦ Μεγάλου Πέτρου διωρίσθη Αρχιεπίσκοπος Νοβογροδίας. Συνέγραψε πλειστα Θεολογικὰ καὶ φιλοσοφικά, ὡν τὰ μὲν φιλοσοφικὰ ἐξεδόθησαν, τὰ δὲ θεολογικὰ σώζονται χειρόγραφα ἐν «Ρωσίᾳ». Προσέτι συνέγραψε Δατινιστὴ τὸ περὶ ἐπορεύσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ὅπερ μετεφράσθη παρὰ τοῦ Εὐγενίου, καὶ ἐδημοσιεύθη μετὰ τῶν πρόλεγομένων τοῦ Βρυσίου ἐν Λειψίᾳ (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 221).

Πώπα (Ζη. 661ος), μαθητὴς Λάζαρος τοῦ Φωτιάδου. Συνέταξε καὶ ἐξέδωκε Μετρικήν —. [Ἄπολ. Ἰστορ. σελ. 216].

Πώπας (Άναστάσιος) ἐξ Ιωαννίνων, διδάσκαλος εἰς Σέρβας, εἰδόμων τῆς Ἑλληνικῆς, φιλόσοφος καὶ θεολόγος. Συνέγραψεν Ηθικὴν Φιλοσοφίαν καὶ ἀλλα, ἐκδοθεῖται ἐν Βιέννῃ. Συνέγραψε δὲ καὶ Βιβλίον καλοῦ-

μενον—'Κρήνη Δαδεκάρουνος—» χρήσιμον διὰ τούς ιεροκήρυκες, διπερ εἰσέτει μένει ἀνέκδοτον. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 146.)

Π.

‘Ρούστης (Γεώργιος) ἐκ Σιατίστης τῆς Μακεδονίας, ἵστροφιλόσοφος, εἰδήμων τῆς Ἐλληνικῆς καὶ Λατινικῆς, σπουδάσας ἐν Παταβίῳ. Ἐξέδωκε Λατινιστὶ Κατάλογον τῶν ἐπιστατῶν τοῦ ἐν Παταβίῳ Γυμνασίου, [ἴδ. Μελέτ. σελ. 145].

Σ.

Σακελλαρίου (Γεώργιος) ἐκ Κοζάνης, ἱστρός. Ἐξέδωκεν Ἀρχαιολογίαν συνοπτικὴν τῶν Ἐλλήνων, καὶ τὸν Α'. τόμον τοῦ νέου Ἀναχρόσιδος καθὼς καὶ πολλὰς Κωμῳδίας καὶ Τραγῳδίας. [Απολ. Ἰστορ. σεγ. 214].

Σαρος Τενέδιος, ἔργαψε Στοχαστὸν περὶ Θουκιδίδου, καὶ περὶ τῆς Ἑορτῆς τῶν Παναθηναίων. (Αὐτ. σελ. 222).

Σέργιος (Ιωάννης) ἱστρὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει, συνέγραψε Πραγματείαν ἱστορικὴν τὸ 1818. (Κυριακ. Μελίρρ. Χρονολ. σ. 35η).

Σκιαδαρέστης (Χρύσανθος) ἐργαστὴς ἐκ Λευκάδος. ἤκμασε περὶ τὸ 1753, μαθητεύσας παρὰ τῷ ἀστούδιμῷ Εὐγενίῳ ἐν τῇ Ἀθωνῖ· Σχολῇ. Τούτου σώζεται πάρ' ἐμοὶ λόγος ἀνέκδοτος εἰς τὴν Δ.ην Κυριακὴν — Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς — εἰς ἀπλῆν φράσιν, ἐξ οὗ δείκνυται δὲ ἀνὴρ πολυμαθής, καὶ ἡταρ εὐφραδέστατος.

Σπανόπουλος (Παναγιώτης), Πελοποννήσιος, ἔγραψεν Ἀριθμητικὴν καὶ Ὑποθήκην. (Απολογ. Ἰστορ. σελ. 220).

Σπαντώνης. Βιζάντιος, μέγας Χρητοφύλακς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας, ἀνὴρ ἐλληνίδος,

εἰδήμων τῆς Ἐλληνικῆς καὶ τῆς Θεολογίας, χρηματίσας καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Σχολῆς. Ἦκμασε τὸν ΙΗ'. αἰῶνα. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 138. — καὶ Εὐγ. Δογμ. Προσέμ. σελ. 43.).

Σπαρριώτης (Ιωνᾶς) ιεροδιάδασκαλος εἰς τινὰ Μονὴν ἐν ‘Ολύμπῳ’ ἐξέδωκεν Ἀριθμητικὴν καὶ Ἀλγεβραν καὶ τὰς τοῦ Γράντη Κωνικὰς τομάς. (Απολ. Ἰστορ. σελ. 217.).

Στέφανος Ληγανίος ιερομόναχος, ἀνὴρ παιδείας, συνέγραψε διάφορα πονήματα. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 71).

Σχένδος (Μιχαὴλ) ἱστροφιλόσοφος, ἀκροστής τῶν ἐν Ιταλίᾳ συνῶν εἰδήμων τῆς Ἐλληνικῆς, Λατινικῆς, Ἰταλικῆς καὶ ‘Ρωσικῆς, φιλόσοφος, θεολόγος καὶ ἴστορικός. Ἐξέδωκεν ἐν Πετρουπόλει Λατινιστὶ Βιβλιάριον πεντὶ τῆς πόλεως Τόμεις, διπου ἐξωρίσθη δ. Οὐδίδιος; ἐν αὐτῷ δεικνύει ἀνὴρ μεγάλην πολυμάθειαν. (Αὐτ. σελδ 143.).

Σωτήριος (Γρηγόριος) Αθηναῖος, απτροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας, εἰδήμων τῆς Ἐλληνικῆς, Λατινικῆς καὶ Ἰταλικῆς, φιλόσοφος καὶ θεολόγος. Ἦκμασε τὸν ΙΗ'. αἰῶνα (Αὐτ. σελ. 138.).

Φ.

Φιλιππίδης (Δανιὴλ) ἀπὸ Μηλιῶν τοῦ Πηλίου ὄρους, ἥκετ' ἄλλους, ἐκ Μαγνησίας τῆς Δημητριάδος, ἐξέδωκε μετάφρασιν τῆς Λογικῆς τοῦ Κονδιλλάκου καὶ τῆς ἐπιτόμου Ἀστρονομίας τοῦ Λαζάνδου καὶ ἄλλη. Ἐτελεύτης τὸ 1833. (Απολ. Ἰστορ. σελ. 214. — καὶ Κυριακ. Μελίρρ. Χρονολ. σελ. 357).

Φιλόθεος Πάργιος, ιερομόναχος, θεολόγος καὶ ἡγέτης. (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 44).

Φωκᾶς (Ιωακεῖμ) ἐκ Κεραλληνίας, διδάσκαλος καὶ ἡγέτης. (Μελέτ. Αὐτ. σ. 224).

X.

Χαλικιδίπου λος (Ιάκωβος) ἐκ Ρεθύμνης, ιατροφιλόσοφος, μαθητεύσας ἐν Παταβίῳ [Αὐτ. σελ. 69].

Χαλκιδίς (Ιωάννης) ἐκ Μοσχοπόλεως, ίερεὺς σοφὸς, εἰδήμων πολλῶν γλωσσῶν, φιλόσοφος, θεολόγος καὶ ῥήτωρ. Ἐχρημάτισε καθηγητὴς ἐν τῷ Φλαγγικοῦ Φροντιστηρίῳ ἐν Ενετίᾳ. Ἡκμασε τὸν ΙΗ. αἰῶνα. [Μελέτ. Αὐτ. τ. 140. — καὶ Εὐγέν. ἐν Προοιμ. Λογικ. σελ. 43].

Χουρμένης Κηφανίος, ἀνὴρ Ἑλλόγυμος, σπουδάσας ἐν Παταβίῳ, καὶ διδάσκαλος χρηματίσας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Σχολῆς (Μελέτ. Αὐτ. σελ. 72). Ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦν Ἀντώνιος διδάσκαλος καὶ αὐτὸς τῆς ιδίας Σχολῆς, ἐκδοὺς ἐν Βενετίᾳ Χρηστοθείαν. (Αὐτ. σ. 67.)

Χρύσανθος. Ἦπειρωτης, σχολαρχής ἐν Μοσχοπόλει, καὶ εἶτα ἐν Αρτη. (Εὐγέν. ἐν Προοιμ. Λογικ. σελ. 42).

Χρύσανθος, διδάσκαλος τῆς ἐν Σμύρνῃ Σχολῆς, ἀνὴρ ἐπιστήμων καὶ ῥήτωρ δριστος. (Ἀπολογ. Ἰσορ. σελ. 222).

Χρυσόβελονης, ἀνὴρ λόγιος, γράφας φιλοσοφικὸν διάλογον περὶ τοῦ Γνῶθι: σαυτὸν, καὶ μεταφράσας τὸ πόνυμα τοῦ Δοκίου περὶ ἀνθρωπίνου νοός. (Αὐτόθ.).

Χρυσόσκον λος (Ιωάννης) Βιζάντιος, ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας, ίεως υἱὸς τοῦ παρὰ Σάθα Χρυσοκούλου (Νεοελ. Φιλολ. σελ. 408). Ἡκμαζε τὸ 1714, σπουδάσας ἐν Ρόμη Ρητορικὴν καὶ Φιλοσοφίαν, ἐν δὲ Παταβίοτὴν ιατρικὴν Ἐδολοφονήθη δὲ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Δημητρίου ἐν Βλαχίᾳ τὸ 1716. (Ist. della Valachia ὑπὸ Αν. del Chiaro σελ. 228).

Χρυσόσκον λος, ἀνὴρ Ἑλλόγυμος, μεταφράσας τὴν Ἰστορίκην τῆς Φιλοσοφίας. (Ἀπολ. Ιστορ. σελ. 222).

Ψ.

Ψωμᾶς [Φραγγεῖτχος] Λευκάδιος, ιατροφιλόσοφος, ἥκμασε τὸ 1734. Τούτου σώζονται εἰς χειράρχο μας δύο ἀνέκδοτοι. Ὁδαὶ, εἰς ἀρχαίαν φράσιν, η μὲν ἐν Πινδαριζῷ μέτρῳ, η δὲ ἐν Ἐλεγειακῷ, καὶ η μὲν ἐγκωμιάζει τὸν ἀκμάζοντα τότε ἐν Λευκάδῃ ιεροκήρυκα Μελέτιον Σέρβον, η δὲ ἐξυμνεῖ τὰ εἰς Ἀγίαν Μαύραν εἰςδόδια τοῦ Προθεόδούρου Ιωάννου Μανολέσου. Ὁδαὶ η ἀρχὴ τῆς πρώτης Ὅδης.

• Εὔχος Ἐλλήνων, ἀρετῆς ἀπάσης
• Κύδος ὥρατον, σέλας ἡδὲ γάρμα
• «Λευκάδος, ρέξαι κρατεροὶς μέτροις,

• Ορέο Μούσα»

• Ἰδού η ἀρχὴ καὶ τῆς δευτέρας.

• «Ω πόσον ἡμερήγη γλυκερὸν φέγγος ἀρτοὶ πορίζει

• «Ηέλιος, κόσμου κύδος ἀπειρέσιον! Τὸ ἐν λόγῳ χειρόγραφόν μας φέρει χρονίαν 1734.

• Εγραφὸν ἐν Λευκάδῃ, τῇ 20 Νοεμβρίου. 1878.

ΤΑΓΧΑΙΖΕΡ (TANNHAUΣΕΡ)

• Επὶ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Τεργέστῃ Μεγάλου Θεάτρου, ὃπου συρρέει τὸ ἄνθος τῆς τεργεσταίας ἀριστοκρατίας, παρίσταται νῦν τὸ μεγαλοπεπέλες μελόδραμα «Ταγχαΐζερ» τοῦ διασήμου τῆς Γερμανίας μουσικοδιδασκάλου Ιππ. Ριχάρδου Βάγνερ, τοῦ ἀναμορφωτοῦ τούτου τῆς νέας μελοδραματικῆς ἐπιστήμης. Ο Βάγνερ καὶ η σχολή του εὗρον συχνάκις πολεμίαν τὴν κριτικὴν τῶν μεριδηπτικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες, δόντες ἀδιαπάστως προσηλωμένοι εἰς τὰ ἀρχαῖα δόγματα τοῦ παρελθόντος, ζηλοτυπούσι μέχρις ἀποτυφλώσεως εἰς τὴν θείαν μουσικὴν δόξαν καὶ, γράφοντες